

Այս ծով կանաչ,
Թրոշնոց աւաչ,
Գառանց բառաչ,
Շարժեն ըզմարդ:

Բայց անդ հեռուն
Մարդ մի տրտում
Նստած է մունջ
Անխօս, անմունջ
Բանտի դիջին
Որմոց միջին:
Նա է գերի,
Որ դեզերի
Այնտեղ, կապուած,
Մենակ փակուած:
Հագիւ սրբուն
Երբեմն ելնեն
Տըխուր հառաչք:
Եւ նորա աչք
Անթարթ նային
Այն պատկերին . . .
Գերւոյն համար
Գարուն չը գար . . .

ՄՏԵՓԱՆՈՍ ՄԱԼԱՍԵԱՆԾ.

ԱԼԵԱՍՆՈՐՔԻՐՆ.

« Ո՞ր խոսքեցուցանէ զմեծու-
թիւն ծովու, եւ զմայն ալեաց
նորա ցածուցանէ »:
(Մաղթ ԿԴ. 8.)

Հագիւ բոլորեաց արեւ դիւր շրջան
Տալ կիսազընտիս այդ առաւօտեան,
Ծագեաց զովարար անդորր արշալոյս
Յերկիր մահաբուն շնչեալ դիւր խրախոյս:

Բընուծիւն, զողցես, թօթափէր դիւր քուն.
Տալով արեւուն լիասիրտ ողջոյն.
Դայլայիկը թռչնո՞ր օրհնուծիւնը մարդկան
Խընկէլն ըզփառս Հաստչին բընուծեան:

Յանկարծ փոխեցաւ քաղցր այս տեսարան,
Թագեաւ լուսատուն ի ծոց մըթուծեան,
Տեղի ետ հանդարտ զեփիւռն այն մեղմիկ,
Որում յաջորդէր անեղ հողմ սաստիկ:

Ջերկիր համօրէն պատէր խոր խաւար,
Հողմն ուռուցիկ սուլայր անդադար.
Ծառք սոսափէին, փախչին կենդանիք
Գիզանան ի ջուրս լեռնանման ալիք:

Լայնարձակ երես դաշտին լուծական
Գուշակէր զանրաւ աղէտ խռովութեան.
Նաւուց գուժելով վրտանդ մօտահաս,
Իսկ տերանց նոցունց զանհամար վընաս:

Խարխիւր արծակին, խրդին առասանք,
Ոչ զօրեն ժուժել ոչ հընարք՝ ոչ ջանք.
Փշրեալ ճարճատի նաւուն հիման լաստ,
Պատառի ի ծուէնս մանունս առազաստ:

Անդ էր տեսանել զաղաղակ, զաղմուկ,
Գոչիւն բարձրաձայն, յորդեալ արտասուք-
Կէսք մորմօրէին ընդ կորուստ նաւուց,
Իսկ ոմանք ընդ վնաս զանծուց եւ շահուց:

Իսկ հէզ նաւավար, նաեւ նաւաստիք
Զայլմէ հողային ի ժամուն յայնմիկ,
Մոռացեալ ըզնաւն ընդ բեռանցն համայն,
Ազատել ըզկեանս ջանային միայն:

Սաստկանար, բաղխէր հողմոյն ուժղնուծիւն,
Դընկելով ըզնաւն խիստ ալեաց նըկուն.
Իրրեւ հատանէր յոյս քաղցրիկ կենաց,
Կարդային զերկինս յօգնութիւն ինքեանց:

« Ո՞վ Տէր մեր, Աստուած արարիչ բարի,
Ազատեան ըզմեզ, Փրկիչ աշխարհի,
Գթան զու առ մեզ, ամենեցունց Տէր-
Ջի մեր անուանեմք զքեզ մարդասէր:

« Աշխարհ պատկառ կայ քեզ լըրիւ իւրով,
Երկիր վիթխարի, լայնատարած ծով.
Եթէ ակնարկես՝ հարկանին ի զող,
Եթէ սպառնաս՝ չըքանան ի հող:

Քեզ միշտ հնազանդի խորութիւն ովկեան.
Դու սանձես ըզթափ հողմոց ուժղնուծեան.

Սաստեան, անսպցեն քոյոց հրամանաց,
Զերծն ըզմեզ Տէր, ի յայս փորձանաց : »

Մինչեւ բանքըս այս էին ի բիրան,
Երեւէր նոցա խստութիւն մահուան.
Բայց լուաւ եւ Տէր զբան պաղատանաց,
Կառկառ առ նոսա զաջ հւր ի բարձանց:

Բաղխեալ փշրէին ալիք լեռնանման,
Բայց ոչ որ անկաւ ի ժանկա մահուան.
Սակայն զեղկելի տեսի տեսարան,
Ոչ յոյժ ի բացուստ վայրին խռովութեան:

Մընար անդ յեղեր այրիացեալ մայր,
Որ ըզբազում ամս ոչ գիտէր նա զայր.

Միայն միամօր որդի էր նորա
Ի տար աշխարհի, ուսանէր եւ նա:

Յօտարութեան անդ, վիճակաւ թշուառ,
Մեծաւ ցղնութեամբ ջանայր անդադար,
Աւարտիւ զընթացս, գնառայր առ մայր իւր,
Լինել մօր իւրոյ մօտիւնը եւ հիւր:

Ի բացուստ շեսեալ զորդին անձկալի,
Ողջոյն տայ նրմա եւ փարել կամի,
Իսկ, տեսեալ զաղիս խռովարար ծովու,
Շփոթի, անբաւ արտասուս հեզու:

Յանկարծ սկսանի անեղ փոթորիկ,
Եւ պահուցանէ զայրին յոյժ սաստիկ,
Որ հազիւ յոգիս եղեալ ապաստան
Նըզովս արձակէր աւուրն ծննդեան:

Այրին տազնալի ի ցաւոց երեք,
Տեսանել զարեւ անդամ ոչ կամէր.
Այն ինչ տեսանէր զօրհասին վրտանդ,
Ելին ի շրթանցն ցաւալից այս բանք:

« Ո՛վ Տէր, անբնին, բարերար, զընծա՝
Միշտ փառաւորեալ, յաւէտ ողորմած,
Հանապազ օրհնեալ յարարածոց բոց
Յերկնի, յերկրայնոց եւ յանդնդայնոց:

« Առանց հրամանի մեծիդ հզօրի,
Ո՛չ տիւ այդանայ եւ ոչ խաւարի.
Գընա յեղկելիս ի յայսըմ պահու,
Թափեա զմիամօրս ի մտղաց մահու:

« Լաւ է մեռանել ինձ պահ մի յառաջ,
Քան թէ պատեսցէ զինեւ այս հառաջ.
Նըզովեալ այն օր, յորում ծընայ ես,
Մածկեսցէ ըզնա խաւար դառնապէս:

« Եղուկ ինձ, թշուառ եմ ես յոստի կեանս,
Յօրէս ծըննդեան մինչ ցրաւիտեանս.
Կանխեաց օրահասս, փակել զաչս հապճէպ,
Զի մի տեսից ես ցաւոց զերաշխէպ : »

Յոյժ բազումը էին բանքըս այսպիսիք,
Բայց եւ սաստկանայր հողմն ուռուցիկ.
Տեսեալ զայն աղէտ այրին տազնալի
Ջեռեալ բորբոքի որպէս հուր ճնոցի:

Կարդայ յանուանէ ըզսիրելին իւր.

« Բարեաւ մընա դու, անձկալիդ իմ հիւր : »

Եւ որդին անդէն թոթովէր տըկար.

Մարբն ոչ լուաւ նորայն ըզբարբառ:

Գալով մերձենայր օրհաստիան ժամ,
Որում տկընտեա էր մայրն անխընամ:
Յանկարծ խըզեցաւ նաւն ի խարսխաց,
Յուժկին բաղխմանէ ամենի ալեաց:

Քըստմընին ոսկերք պատանոյն թշուառ,
Հազիւ յարդարէր շընչոյն տուր եւ առ,
Լըքանէր ըզմայրն ի ցաւոց ի ծով.
Լըքանէր ըզկեանս իւր քաջակորով:

Թէպէտ եւ բազում էին պաղատանք,
Անօգուտ էին վաստակ եւ զո՛ւր ջանք.
Նաւն ի բախմանէ կատաղի ալեաց
Ընկըղմէր ի խորս համայն ընդ բեռանց:

Եւաց լսլիւն մեծ այրին այն թշուառ,
Արտասուաց իւրոց ոչ զընէր զաղար.
Կոծէր զանձըն իւր, վա՛յ կարդայր, աւաղ
Աւուրն, յոր եմուտ յայս դժնեայ կենցաղ:

Անդ էր տեսանել զաղաղակ, զաղմուկ,
Գոչիւն բարձրամայն, անբաւ արտասուք.
Ալէտանջ ծովոյն ահաղին բերան
Հէզ մօրն եւ որդւոյն եղեւ զբեզման:

ԽԱՉԱՏԱՌԻ ԱՆԵՏԻՄԵԱՆ ԲԱՆՔԵՐԱՆՑ.

ՅԵՐԵՐԵՄԻԱՆ.

